

【Undervisningsministeren.】

Det ærede Medlem Hr. Julin gik videre. Han bad mig om at gribe ind i noget, som han kaldte det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussens Gudløshed eller Gudløshedspropaganda, han bad mig udtale mig om og undersøge, hvordan mine Kolleger i Ministeriet stillede sig til religiøse og kirkelige Spørgsmaal. Jeg ved ikke af, at dette tidligere har været Praksis! Jeg troede, vi efter Grundloven havde Religionsfrihed her i Landet! Jeg har ikke hørt noget lignende fremsat her i dette Ting i den Grad groft som nu! Jeg erindrer, med en vis Sorg, den nationalliberale Tid, den gamle konservative Tid eller ogsaa Venstres første Regeringsaar — jeg har aldrig hørt noget lignende! Jeg erindrer Tiden efter Grundlovens Givelse med dennes tilsikrede Religionsfrihed — saavel i den nationalliberale Tid som senere har der siddet Jøder i Ministerierne. I den konservative Tid gjorde den konservative Konseilspræsident en vitterlig Ateist til Kultusminister — han havde i hvert Fald været det, og der foreligger et offentligt Skrift af ham derom; jeg ved ikke af, at han nogen Sinde har tilbagekaldt dette Skrift, heller ikke, da han skulde være Kultusminister. Der har i Kultusministeriet siddet en Reformert som Departementschef til at lede den danske lutherske Folkekirke. En af Venstres Konseilspræsidenter var Katolik. Den Slags Ting synes aldrig tidligere at have generet; man er blevet svært ømfindtlig og nøjeregnende nu fra visse Sider.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har fuldkommen loyalt i Fjor ved første Behandling støttet det Skolelovsforslag, som jeg har fremsat, og støttet det ogsaa paa disse Punkter, hvor nu det ærede Medlem anerkender det rigtige i min Opfattelse. Samtlige mine Kolleger i Ministeriet er solidariske med mig i Fremsettelsen af dette Skolelovsforslag. Nogen Katekisering af Kolleger i Ministeriet eller her i Rigsdagen eller i Partiet om deres private personlige Forhold til Religionen, og forskellige Retninger inden for Religionerne og Kirkerne ogsaa, det inddrager jeg mig ikke paa! Men jeg har heller aldrig hørt eller set, at det ærede Medlem har rettet lignende Spørgsmaal til sit Partis Ledere eller Regeringer. Jeg har aldrig hørt, at nogen Konservativ har rettet Spørgsmaal til de Konservatives Formand om hans personlige religiøse Stilling, eller at nogen Venstremand, heller ikke Hr. Julin, har rettet saadanne Spørgsmaal til Venstres Formand, Dr. Krag, eller til Venstres

tidligere Leder, Dr. Neergaard. Det har jeg aldrig hørt!

Det ærede Medlem Hr. Julin talte noget om at bære Kappen paa begge Skuldre. Jeg vil meget indtrængende fraraade netop dette ærede Medlem at komme med Udtalelser af moraliserende Tendens. Jeg var meget skaansom over for det ærede Medlem i Fjor. Det ærede Medlem holdt da en Tale, der bestod af to Dele; den ene stammede fra eller var meget nøje overensstemmende med en Artikel, som Byskov havde skrevet som Kronik i „Politiken“, den anden var for største Delens Vedkommende ordret Afskrift efter en Artikel, som Pastor Vejen i Ingstrup havde skrevet i „Vendsyssel Tidende“, uden Citationstegn, uden Kildeangivelse. Et saadant Forhold — jeg nævnte det, men jeg gik ikke særlig ind derpaa i Fjor; nu, efter det ærede Medlems Udtalelser i Gaar Eftermiddags, finder jeg Anledning dertil — er paa Grænsen af, hvad dansk Lovgivning tillader. Det er i hvert Fald fuldkommen umoralsk.

Jeg tror, der netop i de Kredse, som det ærede Medlem og ogsaa det ærede Medlem Hr. Nørgaard og andre vil gøre sig til særlige Talsmænd for, breder sig en stigende Lede ved dette Misbrug af Religion og Kirkelighed. Der blev jo talt om, at Skoletilsynsloven skulde flytte 50 000 Stemmer fra Venstre til Højre. Jeg tror, de Herrer tager fuldkommen fejl af Virkningen; hvad der senere er sket, har ikke bestyrket saadanne Antagelser. Jeg tror, der er ved at brede sig en stigende Lede i disse Kredse, netop hos de ærlige, dybt troskyldige Missionsfolk, der findes rundt om i Landet, dem, som f. Eks. en meget radikal Forfatter, Hans Kirk, har givet en meget sympatisk Skildring af i sin Bog „Fiskerne“. Jeg tror, at der er ved at brede sig en stigende Lede ved, at noget, der som i Vilhelm Becks Tid var en personlig Livssag, en religiøs Livsbewægelse, nu skal forandres til Led i en politisk Magtkamp. Jeg har været omkring til en Del Skolemøder i det sidste Aars Tid, jeg har ogsaa været i udpræget indremissionske Egne, Sæby, Struer, Vinderup. Jeg mærkede fuld Forstaaelse og Tilslutning blandt Folk, der erklærede sig offentligt, blandt de Folk, der senere tog Ordet ved Kaffebordet; baade Lægmand og Præster og Lærere erklærede deres fulde Forstaaelse af og Sympati med min Skolelovgivning — i Vinderup og andre lignende Steder. Det er derfor min fulde Overbevisning, at der breder sig en Opfattelse af, at Religion og Politik, Partipolitik, ikke skal blandes sammen, og at det er en ulykkelig